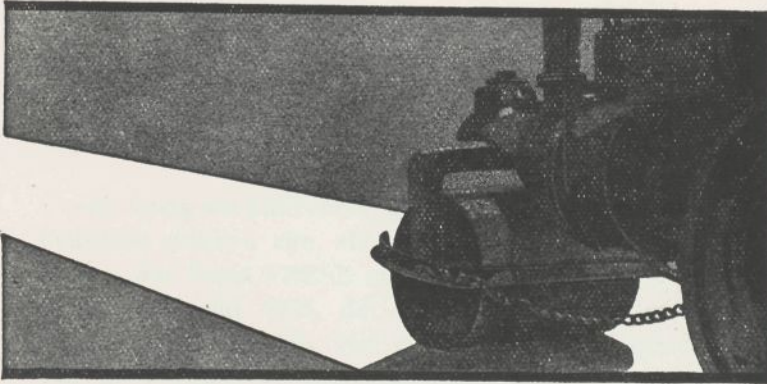

No. 149
6 - 6 - '36

PUBLICATIE
VAN DE
NEDERLANDSCH-INDISCHE
WEGENVEREENIGING
CENTRAAL PROEFSTATION EN STUDIE-
BUREAU OP WEGENGEBIED.

NOTULEN
DER
12de ALGEMEENE VERGADERING
GEHOUDEN OP 27 APRIL 1936
IN DE TECHNISCHE HOOGESCHOOL
TE BANDOENG

A. G. NIX & CO. BANDOENG

No. 129
1888

PUBLICITEIT

NEDERLANDSCH-INDISCHE WETZUYERENINGING

EXTRAAT PRINTEKANTORIE IN DE
STADT AMSTERDAM

NOTIEN

1ste ALGEMEENE VERGADERING

Op den 17den April 1888
in de Zaal van de Hoogschool
te Delft

NOTULEN

der 12de Algemeene Vergadering

gehouden op 27 APRIL 1936 in de
Techn. Hoogeschool te Bandoeng.

Agenda:

1. Notulen der alg. vergadering van 18 Maart 1935.
Den Leden aangeboden als alg. publicatie no. 139.
2. Verslag van den Voorzitter over 1935.
3. Goedkeuring der jaarrekening over 1935 en der balans op ult. '35.
Bedoelde stukken zijn, als onderdeelen van het accountantsverslag der firma FRESE en HOGEWEG, opgenomen in het jaarverslag over 1935, dat den Leden als alg. publ. no. 145 bereids is aangeboden. Het origineele accountantsverslag zal van af 1 April tot aan den datum der vergadering op het verenigingssecretariaat ter visie liggen.
4. Bestuursverkiezing.
Wegens het vertrek uit Indië van ir. J. W. Haag is in den Wegenraad een vacature ontstaan. De aanbeveling van den Wegenraad omtrent de vervulling daarvan zal den Leden alsnog worden aangeboden.
5. Begrooting voor 1936.
Deze is evenals de overige financieele stukken (zie punt 3) in het jaarverslag opgenomen.

6. Statutenwijziging.
Door het lid, de Provincie West-Java, is een voorstel gedaan tot wijziging der statuten. Dit voorstel, alsmede de door de Provincie daarbij verstrekte toelichting wordt den Leden als bijlage dezes aangeboden. De meening ter zake van den Wegenraad zal den Leden alsnog worden bekend gesteld.
7. Rondvraag.
8. Voordracht van ir. P. L. E. Happé, Hoofdingenieur van den Provincialen Waterstaat van Midden-Java over :

Wijziging van inzichten in wegconstructies onder invloed der tijdsomstandigheden.

Aanwezig zijn de leden van den Wegenraad : Prof. ir. J. J. I. Sprenger, Hoogleraar a/d Techn. Hoogeschool, ondervoorzitter der N.I.W.V. ; Jhr. ir. C. Ortt, Hoofdingenieur der N.I. W. V., secretaris-penningmeester ; de leden : ir. J. Adriaanse, Hoofdingenieur v/d Prov. Waterstaat van Midden-Java ; G. van Galen Last, Hoofd der Techn. Diensten van Bandoeng ; ir. R. Heida, Hoofd van Publieke Werken van Soerabaja ; ir. J. J. Jonker, Hoofd van den Provincialen Waterstaat van West-Java ; en J. M. H. Timmermans, Directeur van Gemeentewerken van Batavia.

Als vertegenwoordigers van gewone leden gemachtigd tot stemmen waren aanwezig :

J. M. de Lange	voor de Regeering van Ned. Indië.
J. J. Nederburgh	„ „ Provincie West-Java
ir. J. Adriaanse	„ „ „ Midden-Java
ir. W. Lammers	„ „ „ Oost-Java
J. M. H. Timmermans	„ „ Gemeente Batavia
ir. H. Biezeveld	„ „ „ Bandoeng
ir. H. Th. Baldinger	„ „ „ Semarang
ir. R. Heida	„ „ „ Soerabaja
E. E. Berretty	„ het Regentschap Bandoeng

R. F. Kraag. voor het Regentschap Indramajoe
ir. G. C. J. Tielenius Kruythoff voor de Bat. Petroleum Mij.
In totaal konden worden uitgebracht 122 geldige stemmen.

Voorts waren aanwezig vele autoriteiten, technici en andere
belangstellenden op wegengebied.

De voorzitter, prof. Sprenger, opent te 9 v.m. de vergadering met
een woord van welkom tot de aanwezigen, in het bijzonder
tot hen die van elders gekomen zijn.

Hij deelt mede dat Kol. Statius Muller het voorzitterschap
der N.I.W.V. heeft neergelegd en dat dus op spreker als on-
dervoorzitter de taak rust deze vergadering te leiden.

De voorzitter stelt dan aan de orde punt 1 der agenda.

1. *Notulen der 11de Algemeene Vergadering.*

Er worden geen opmerkingen gemaakt betreffende
deze notulen, die vervolgens ongewijzigd
worden goedgekeurd en gearresteerd.

2. *Verslag van den Voorzitter over 1935.*

De Voorzitter memoreert dat de vorige algemeene vergadering in '35
werd geleid door Gen. van de Kastele, die 5 jaar lang de
N.I.W.V. heeft geleid en in dat tijdsverloop geen moeite
heeft gespaard voor den bloei der vereeniging. Het zou de
vergadering kunnen verwonderen, dat met het oog daarop
het bestuur geen voorstel heeft gedaan Gen. van de Kastele tot
eerelid te benoemen, zooals na het aftreden van den eersten
voorzitter is geschied. Spreker deelt daarom mede dat zulks
is nagelaten op den uitdrukkelijken wensch van Gen. van de
Kastele, die het bestuur geeerbiedigd heeft. De dankbaarheid
van de N.I.W.V. is daarom niet geringer.

De voorzitter deelt verder mede dat Kol. Statius Muller
zijn ontslag heeft genomen als voorzitter in verband met in
de vereeniging gerezen moeilijkheden. Bij de behandeling

van punt 6 der agenda zal er gelegenheid zijn hier uitvoeriger op terug te komen.

Voorts is ir. W. Meyer, hoofdgenieur van den Prov. Waterstaat van Oost-Java uit den Wegenraad getreden. Spreker herinnert er aan, dat ir. Meyer vele jaren lid was van genoemd college en dat zijn werk voor de N.I.W.V. en zijn stem in den Wegenraad steeds zeer op prijs zijn gesteld. Daar het hem echter praktisch niet meer mogelijk was de vergaderingen van den Wegenraad bij te wonen, heeft hij gemeend te moeten bedanken.

Ten slotte memoreert spreker het reeds in de agenda bekendgestelde aftreden van ir. J. W. Haag, die de belangen der spoorwegen in den Wegenraad vertegenwoordigde. De N.I.W.V. is ir. Haag zeker dank verschuldigd voor de wijze, waarop hij dit steeds heeft gedaan.

Spreker memoreert vervolgens, dat gedurende het buitenlandsch verlof van ir. Jonker, ir. J. C. K. van Toorenborg, hoofdgenieur van den Prov. Waterstaat van West-Java zoo welwillend is geweest ir. Jonker in den Wegenraad te vervangen. Momenteel zijn drie leden van het college met buitenlandsch verlof, n.l. prof. ir. Amons, de heer van Velsen en ir. Westbroek.

De voorzitter wijst er dan op dat de leden reeds in het jaarverslag hebben kunnen lezen, dat het bestuur er ernstig naar gestreefd heeft te komen tot een sluitende begrooting en dat men op weg naar dit doel reeds zeer ver is gevorderd. Het tekort over 1935 is rond f 1000 minder dan geraamd was, doordat de inkomsten een kleine stijging hebben vertoond. Voor 1936 is het tekort nog weer kleiner geraamd kunnen worden. Dit resultaat is te danken aan het feit dat de Provincies op grond van het belang, dat het NIWV-werk heeft voor het wegbeheer, tot de beslissing kwamen, dat dit werk waard is er $\frac{1}{2}$ % van het voor wegonderhoud en -herstel uit te geven geld aan te besteden en tevens aan den Directeur

V. en W., die heeft willen voorstellen de contributie der Regeering van f 6000,- op f 8000,- te brengen. Spreker legt er den nadruk op, dat tegenover deze gunstige omstandigheden er helaas op gewezen moet worden, dat er onder de kleine gemeenten en regentschappen nog meerdere zijn, die zich blijven onttrekken aan het verleenen van een billijke steun voor dit gemeenschappelijke werk. Naar evenredigheid der wegeuitgaven contribueeren deze groepen slechts $\frac{1}{3}$ tot $\frac{1}{5}$ van hetgeen zij zouden moeten. Spreker hoopt, dat deze woorden daar, waar zulks noodig is, gehoord zullen worden en tot betere bijdragen mogen stimuleeren.

Wat betreft het technische werk geeft de voorzitter dan een overzicht van hetgeen verricht werd (vide jaarverslag '35 blz. 11 t/m 16).

3. *Goedkeuring der jaarstukken 1935.*

De voorzitter komt dan tot het financieele verslag over 1935 en wijst er op dat het desbetreffende rapport van het accountants-bureau FRESE & HOGEWEG in het jaarverslag is afgedrukt. Spreker vraagt, of de vergadering met dit rapport voldaan is of dat men een verificatie-commissie wenscht te benoemen tot nadere bestudeering ervan.

Ir. W. Lammers (Prov. Oost-Java) gaat met het accountants-rapport gaarne accoord, doch wenscht even de volgende opmerkingen te maken. Bij vergelijking van de uitgaven in 1935 met die in 1934 verheugt het spreker, dat het bestuur zijn in de vorige algemeene vergadering gegeven aanbeveling heeft opgevolgd en dat voor proefnemingen, ondanks de bezuiniging in 1935 meer is besteed dan in 1934. Echter betreurt hij het, dat voor reiskosten in 1935 minder is uitgegeven dan in 1934. Spreker hoopt dat het bestuur zooveel als maar eenigszins mogelijk is, de technici van het bureau in staat zal stellen om te reizen, ten einde het contact met de wegbeheerders te versterken, hetgeen zeker ook ten goede zal

komen aan de verhouding tusschen de N.I.W.V. en de kleinere ressorten.

De voorzitter dankt ir. Lammers voor zijn opmerking, die het bestuur zeker ter harte zal nemen.

Daar de vergadering met het rapport FRESE & HOGEWEG accoord gaat, wijst spreker er op, dat dan hiermede aanden secretaris-penningmeester acquit en décharge verleend is voor het door hem in 1935 gevoerde geldelijke beheer.

Spreker stelt voor thans in afwijking der agenda eerst de financiën verder te behandelen en stelt aan de orde punt 5 der agenda: de begrooting 1936.

5. *Begrooting voor 1936.*

De voorzitter deelt mede, dat de begrooting voor 1936 op een andere en naar het oordeel van het bestuur meer consequente wijze is ingedeeld dan die in vorige jaren. Om aan de leden toch een juiste vergelijking mogelijk te maken, is achter elk der posten het overeenkomstige bedrag der begrooting '35 vermeld.

Spreker wijst dan nog op het volgende punt. Er is thans een bijna sluitende begrooting bereikt, doch de vereeniging heeft rekening te houden met een natuurlijk accres der uitgaven t.g.v. periodieke salaris-verhoogen. Gedeeltelijk is de vereeniging tot deze verhoogen contractueel verplicht, gedeeltelijk niet, doch in deze laatste gevallen (bij het tijdelijk personeel) achtte het bestuur het toch gewenscht de normale verhoogen volgens schaal 281 H.B.B.L. toe te kennen. Het tijdelijk personeel der N.I.W.V. staat n.l. vergeleken bij dat in Overheidsdienst toch al veel ten achter door gemis van buitenlandsch verlof, pensioen en wachtgeld. Wil men de werkzaamheid bij de N.I.W.V. dus nog eenige aantrekkelijkheid doen blijven behouden, hetgeen noodig is om goede krachten te krijgen, dan behoort men ten minste de periodieke verhoogen toe te kennen.

Daar de N.I.W.V. slechts een klein aantal hooger gesalarieerde krachten in dienst heeft, is door deze verhoogingen het totaal aan salarissen meer aan verandering onderhevig dan bij een groot corps ambtenaren, waar geregeld personen met topsalarissen gepensioneerd worden en nieuwe krachten met beginsalarissen worden aangenomen. Door het ontbreken dezer nivelleerende werking bij de N.I.W.V. zou in de e.v. jaren bij het huidige inkomstenpeil een sluiten der begrooting verhinderd worden.

Ten einde dit bezwaar op te heffen heeft de Wegenraad aan één der ingenieurs in tijdelijken dienst, die thans reeds geruimen tijd bij de vereeniging werkt, aangezegd, dat hij per 1-1-'38 ontslagen zal moeten worden. De voorzitter legt er den nadruk op, dat dit niet is omdat men met de prestaties van betrokkene niet geheel tevreden is, maar uitsluitend omdat het bestuur tot zijn spijt tot dezen maatregel over zal moeten gaan, ten einde een hulpkracht op aanvangs-salaris in de openkomende plaats te kunnen benoemen. Op deze wijze zal verkregen worden, dat het totaal der salarissen over de jaren 37 t/m 41 blijft beneden $5 \times$ het jaarbedrag van 1936, zoodat ten deze voor de naaste toekomst gemiddeld eene sluitende begrooting zal worden verkregen.

Ir. Lammers (Oost-Java) erkent de financieele moeilijkheden, waarmede het bestuur te kampen heeft, doch betreurt het toch, dat voor de praktijkproeven op de begrooting 1936 minder is uitgetrokken dan op die van 1935. Hij vraagt het bestuur om, voor zoover als dit mogelijk is, de post „onvoorzien” aan te wenden om de aan praktijkproeven te besteden middelen te verhoogen.

De voorzitter zegt gaarne toe ten deze al het mogelijke te zullen bevorderen. Ook hij zou gaarne de praktijkproeven uitbreiden, doch men moet nu eenmaal roeien met de riemen die men heeft.

Daar geen der leden meer opmerkingen heeft wordt de begrooting ongewijzigd aangenomen.

4. Bestuursverkiezing.

De voorzitter herinnert er aan, dat aan de leden reeds is bekend gesteld, dat het bestuur in de plaats van ir. Haag, voorstelt in de Wegenraad te benoemen ir. C.L. de Voogt, hoofd-ingenieur van de S.S.

Spreker meent echter na besprekingen ter zake in den Wegenraad nog een tweetal andere personen voor het lidmaatschap van het bestuur te moeten aanbevelen. Hij noemt hiertoe den heer K. van der Zee, ex-directeur van het N. V. Blauw Vries Veem, lid van de W.V.C. en honorair-adviseur van de „Algemeene Bond v. Autobelanghebbenden in Ned. Indië”, die in den Wegenraad als deskundige omtrent vracht-auto-weggebruik zeker op zijn plaats zal zijn. Vervolgens noemt spreker ir. R.M. Notodiningrat, Inspecteur van de Technische Zelfbestuursdiensten, die den Wegenraad meer direct in aanraking zal kunnen brengen met de wegvraagstukken in de Vorstenlanden.

De vergadering benoemt met algemeene stemmen deze heeren tot leden van den Wegenraad.

De voorzitter zegt toe, dat hun zoo spoedig mogelijk gevraagd zal worden deze benoeming te aanvaarden.

Spreker komt dan tot punt 6 van de agenda.

6. Statutenwijziging.

De voorzitter deelt mede, dat van de Provincie West-Java een voorstel is ontvangen om een drietal artikelen der Statuten te wijzigen, n.l.

a/ dat het eerste lid van art. 7 wordt gelezen :

„Het Bestuur der Vereeniging heet „Wegenraad”

De „Wegenraad” bestaat uit een voorzitter, ondervoorzitter en een bij reglement te bepalen aantal leden, gekozen uit deskundigen op eenig onderdeel van het terrein der werkzaamheden der Vereeniging. Aan den „Wegenraad” is een secretaris-penningmeester toegevoegd. De wijze van verkiezing, welke in ieder geval door de algemeene vergadering geschiedt, de bevoegdheden en de verplichtingen van den „Wegenraad” worden geregeld bij reglement”.

b/ dat het vierde lid van art. 8 wordt gelezen:

„Stemrecht hebben de vertegenwoordigers der gewone leden, alsmede de voorzitter van den Wegenraad”.

c/ dat aan het eerste lid van art. 5 de zinsnede wordt toegevoegd:

„Dit geldt niet voor die lichamen, welke tevoren het lidmaatschap door royeering of wegens wanbetaling hebben verloren; over hun toelating wordt door den „Wegenraad” beslist”.

De voorzitter voegt hier aan toe, dat dit voorstel, zoowel als een toelichting er op van de Provincie en een van het bestuur aan alle leden is rondgezonden. Zooals uit deze stukken is gebleken, heeft het op een zeker verzet gestuit en is ook de reden geweest voor het aftreden van Kol. Stadius Muller als voorzitter. Spreker vraagt, of de vertegenwoordiger van West-Java het voorstel nog nader wil toelichten.

De heer J. J. Nederburgh (Prov. West-Java) deelt mede, dat de Provincie met leedwezen kennis heeft genomen van het aftreden van Kol. Stadius Muller. Ten tweede deelt hij mede, dat, als gevolg van de den vorigen dag gevoerde besprekingen met den Wegenraad, de Provincie een kleine wijziging in haar voorstel aanbeveelt in dier voege, dat het vierde lid van art. 8 worde gelezen: „Stemrecht hebben de vertegenwoordigers der gewone leden, alsmede de voorzitter en ondervoorzitter van den Wegenraad”.

Overigens meent spreker te mogen verwijzen naar de uitvoerige schriftelijke toelichting, die de Provincie bij haar voorstel heeft gegeven.

De voorzitter zet dan het standpunt van den Wegenraad uiteen. Van de aanbevolen statuten-wijzigingen acht het bestuur die van art. 8 lid 4, waarbij het stemrecht aan de leden van den Wegenraad wordt ontnomen, de belangrijkste. Hiertegen worden door het bestuur twee bezwaren gevoeld.

Ten eerste acht de Wegenraad de wijze, waarop dit voorstel is ingediend, onjuist. Men heeft daarbij de voortzetting der normale contributie-verleening gekoppeld aan de wijziging der statuten. De Wegenraad meent, dat deze handelwijze een gevaarlijk precedent schept en indien andere leden zouden trachten op de zelfde wijze hun verlangens te verwezenlijken, dan ziet de Wegenraad hierin een ernstig bezwaar voor de gezonde voortzetting van het vereenigingswerk. In het onderhavige geval moet echter het bestuur, omdat praktisch de contributie van West-Java niet gemist kan worden, de leden aanbevelen het voorstel aan te nemen.

Ten tweede de kwestie van het stemrecht "an sich". Tot 1933 had de Wegenraad een zeer belangrijk aandeel in de zeggenschap over vereenigingsaangelegenheden. In dat jaar heeft het bestuur uit eigen beweging het grootste gedeelte van dezen invloed in handen der leden gegeven. Dit wordt geïllustreerd aan de stemmen-aantallen, die op een algemeene vergadering zouden kunnen worden uitgebracht, waarbij blijkt dat van ca. 150 stemmen de Wegenraad er slechts 14 heeft. Het stemrecht der leden van den Wegenraad is dus praktisch niet van groot belang, maar moet uit idieel oogpunt bezien worden. Doet men dit, dan kan het volgende geconstateerd worden.

Na een bestaan van thans bijna 12 jaren is de N.I.W.V. gegroeid tot de algemeen erkende deskundige centrale advies-instantie op het gebied der wegentechniek hier te lande.

Het bereiken dezer positie is mogelijk geworden door twee omstandigheden: eenerzijds door den financiëleen steun der leden (v. n. openbare gemeenschappen) en anderzijds door de deskundige leiding van den Wegenraad. Hoewel dus, zooals de Provincie stelt, de Vereeniging *bestaat* door en voor de *leden*, wordt *ten bate van deze leden* het vereenigingswerk *geleid* door den Wegenraad. En deze leiding geschiedt niet (zooals bij de directie eener N.V.) tegen een persoonlijke belooning, maar, zooals de Provincie stelt, ondanks het feit, dat de Wegenraadsleden als zoodanig *bij dit werk geen enkel belang hebben*.

Juist hierom mogen zij van de leden der Vereeniging eenige waardeering verwachten voor deze belangelooze werkzaamheid en is het dus ook niet principieel onjuist, als *blijk* van deze waardeering den Wegenraad *een zeer bescheiden invloed* te laten *behouden* op den gang van zaken van het werk, dat onder *zijn leiding* tot bloei is gekomen.

Hoewel de Wegenraad uit de toelichting der Provincie met genoegen vernam, dat deze waardeering bestaat, kan toch het provinciale voorstel kwalijk beschouwd worden als blijk daarvan en het is juist *hierom* (en niet om de zakelijke waarde van enkele stemmen, die, noch voor de vereenigingsleden, noch voor den Wegenraad van werkelijk belang zijn), dat de Wegenraad de voorgestelde statutenwijziging betreurt.

De Wegenraad is niet voornemens het Provinciale voorstel met alle daartoe verder ten dienste staande argumenten te bestrijden, aangezien een blijk van waardeering, dat door strijd verkregen zou moeten worden, niet waard zou zijn het te ontvangen. Het bestuur meent echter, dat de leden der vereeniging, alvorens hun stem te bepalen, er recht op hadden openhartig de meening van hun bestuur te vernemen. Deze is hun hierbij ten volle kenbaar gemaakt.

De Wegenraad zal het op prijs stellen voor de toekomst het recht te mogen behouden in de algemeene vergadering

althans één stem te mogen blijven uitbrengen bij monde van den voorzitter of diens vervanger.

Ir. W. Lammers (Prov. Oost-Java) wenscht, alvorens straks tot stemming over te gaan, de stem, die hij namens de Provincie Oost-Java zal uitbrengen te motiveeren.

Het College van Gedeputeerden van Oost-Java meent in deze kwestie een geheel objectief standpunt te moeten innemen en zich daarbij geheel te laten leiden door het belang der vereeniging. Het nuttige werk, dat deze vereeniging doet, mag niet in gevaar worden gebracht door een statuten-wijziging, die, al kan Oost-Java er mede instemmen, toch op zich zelf niet van praktische beteekenis is. Daarom keurt Oost-Java het ten eenenmale af de voortzetting der contributie, waarmede het voortbestaan der vereeniging gemoeid is, aan deze statuten-wijziging vast te koppelen en zal dus tegen het in dezen geest gedane voorstel stemmen.

Ir. R. Heida (Gemeente Soerabaja) deelt mede, dat het bestuur van de Gemeente Soerabaja het voorstel niet sympathiek acht. Soerabaja meent, dat het wel degelijk juist is aan de leden van den Wegenraad een stem in de algemeene vergadering toe te kennen, daar de bestuursleden uiteraard beter op de hoogte zijn van alle vereenigingsaangelegenheden dan de leden en hun stemmen dus groote waarde hebben. Spreker meent, dat de gronden, waarop het voorstel van West-Java berust, te academisch zijn en daardoor praktisch onbillijk.

Het hoofdbezwaar van de Gemeente Soerabaja is echter de samenkoppeling der contributie aan de statutenwijziging. Men wordt lid van een vereeniging als men het doel er van nuttig acht en eventueel daar zelf voordeelen van trekt. Als de basis voor de wijze waarop dit doel zal worden nagestreefd, moet dienen de na gezamenlijk overleg en stemming in de vergadering te nemen beslissingen. Indien daarbij nu een stok achter de deur wordt gehouden, dan wordt de basis van het vereenigingsbeleid daarmede aangetast en indien dit

op den duur meer gebeurt, zal een vereeniging ten gronde gaan. Waar zulks in het geval van de Wegenvereeniging door de Gemeente Soerabaja zeer betreurd zou worden, meent zij tegen het onderhavige voorstel, dat den weg daarheen in slaat, te moeten stemmen.

Ir. J. Adriaanse (Prov. Midden-Java) deelt mede, dat de Provincie Midden-Java het voorstel als zoodanig wil steunen. Mocht dus het voorstel, zooals dit door West-Java gedaan is, wegens de koppeling aan de contributie verworpen worden, dan zal spreker namens de Prov. Midden-Java het voorstel opnieuw voorbrengen, geheel los beschouwd van elke financieele overweging en dan met de door West-Java hier ter vergadering ook reeds ingelaschte wijziging, dat behalve de voorzitter ook de ondervoorzitter van den Wegenraad een stem behoudt.

De heer Nederburgh (Prov. West-Java) vernam met genoegen, dat Oost- en Midden-Java tegen de statutenwijziging op zich zelf geen bezwaar hadden. Hij stelt daarom voor deze eerst aan te nemen. Indien dit gebeurd is komt elke financieele consequentie, welke aan verwerping verbonden zou zijn, vanzelf te vervallen.

De voorzitter vraagt den heer Nederburgh, of hij uit diens mededeeling mag opmaken, dat de Prov. West-Java de koppeling van statuten-wijziging aan contributie wil laten vervallen.

De heer Nederburgh (Prov. West-Java) meent dit niet te mogen verklaren.

De heer J. M. de Lange (Ned. Indië) meent, dat men voor alles praktisch moet blijven. Men heeft nu eenmaal het voorstel van West-Java ter tafel en de daarin aanbevolen regeling van het stemrecht komt aan het Dept. van V. en W. logisch en dus aanvaardbaar voor, al zou het Dept. eigener beweging niet op een dergelijke wijziging aangedrongen hebben. Onjuist moet het Dept. het echter noemen als men voor een

zaak van betrekkelijk zoo weinig belang een ultimatum stelt, betreffende het al of niet verleenen van verdere medewerking. Dit zou alleen gerechtvaardigd zijn als tegen de geheele richting, waarin een vereeniging geleid werd, principieele bezwaren bestonden.

De voorzitter meent, dat, nu deze kwestie besproken is, tot stemming kan worden overgegaan over het voorstel van West-Java in den geest zooals dit bij de vereeniging is ingediend.

Het resultaat is dat uitgebracht worden 120 stemmen :

vóór: 25

tegen: 95

De voorzitter constateert, dat de door West-Java ingediende voorstellen dus zijn verworpen.

Ir. Adriaanse (Prov. Midden-Java) dient daarop het reeds door hem aangekondigde voorstel in, dat dezelfde statuten-wijziging beoogt als eerst in beschouwing genomen, doch met een stem zoowel voor voorzitter als ondervoorzitter en thans los van elke financieele consequentie. Hij meent, dat dit voorstel vrijwel overeenkomt met hetgeen door den voorzitter namens den Wegenraad is voorgeslagen en hoopt, dat dit daarom zoowel voor de leden als voor het bestuur aanvaardbaar is.

De voorzitter wijst er op, dat er toch een bepaald verschil is tusschen het bestuursvoorstel en dat van de Prov. Midden-Java. Het bestuur acht het van belang, dat de Wegenraad in de algemeene vergadering van de stemming niet geheel is buitengesloten, ook al brengt hij maar 1 stem uit. Bij het voorstel van Midden-Java heeft de Wegenraad als zoodanig geen enkele stem meer, doch alleen de voorzitter en ondervoorzitter. Hij meent, dat de afgetreden voorzitter der N.I.W.V. bereid zou zijn om terug te komen als de Wegenraad zij het slechts met 1 stem vertegenwoordigd zou zijn, maar is bevreemd, dat indien zulks niet het geval is, Kol. Statius Muller niet op zijn beslissing zal willen terugkeeren.

Ir. Lammers (Prov. Oost-Java) zou, voordat het voorstel van Midden-Java in stemming wordt gebracht, nog gaarne iets in het midden willen brengen.

Gedeputeerden van Oost-Java stellen zich op het standpunt, dat, hoewel tusschen de 3 provincies reeds overeenstemming bestaat omtrent het voorstel, waarbij alleen aan den voorzitter en aan den ondervoorzitter stemrecht zal worden toegekend, Oost-Java toch niet afwijzend staat tegenover een ander voorstel, dat eveneens tot een redelijke oplossing kan leiden.

De Wegenraad komt thans met een nieuw voorstel, waarbij door den voorzitter *namens den Wegenraad* slechts één stem zou worden uitgebracht.

Dit voorstel wijkt weliswaar principieel af van het interprovinciaal voorstel, doch de practische gevolgen daarvan zijn ongeveer dezelfde.

Spreeker is er dan ook van overtuigd, dat, als dit voorstel vóór deze vergadering door de 3 provincies onderling was besproken, daaromtrent eveneens overeenstemming zou zijn bereikt.

Waar blijkens mededeeling van den voorzitter Kolonel Statius Muller zijn voorzittersmandaat afhankelijk gesteld heeft van dit voorstel, stelt spreker voor eerst hieromtrent een beslissing van de vergadering uit te lokken.

Voorts deelt spreker mede, dat naar de meening van het College van Gedeputeerden van Oost-Java de eenig juiste wijze van behandeling van zaken bij een goed vereenigingsleven is, dat, indien in de algemeene vergadering alle voorstellen op hun merites in beschouwing zijn genomen, en omtrent een bepaald voorstel door de vergadering een beslissing zal zijn genomen, de minderheid zich loyaal bij die beslissing zal hebben neer te leggen.

Hij stelt thans voor het voorstel van den Wegenraad in stemming te brengen.

De voorzitter zal dit gaarne doen.

De heer de Lange (Ned. Indië) wil nog mededeelen het te betreuren, dat de voorzitter in de statutenwijziging een gebrek aan appreciatie voor den Wegenraad ziet. Al kan het Dept. V. en W. zich met de voorgestelde statutenwijziging vereenigen, zoo doet dit niets af aan de groote waardeering, welke het voor het werk van den Wegenraad heeft.

Ir. Adriaanse (Prov. Midden-Java) wijst er nog op, dat in het verleenen van stemmen aan den voorzitter en ondervoorzitter moet worden gezien de waardeering voor de groote kennis der vereenigingszaken, die bij de leden van het dag. bestuur natuurlijk nog meer dan bij de overige bestuursleden aanwezig is. Daarom meent de Prov. Midden-Java, dat aan de leden van het dag. bestuur (met uitzondering van den secretaris-penningmeester, die bezoldigd wordt) het stemrecht in de algemeene vergadering moet worden toegekend.

De heer G. van Galen Last vraagt het bestuursvoorstel in zoover nader te preciseeren, dat er uit blijkt, dat hier slechts sprake is van 1 stem, die namens den geheelen Wegenraad zal worden uitgebracht.

De heer de Lange (Ned. Indië) vraagt, of indien dit voorstel mocht worden aangenomen, Kol. Status Muller bereid zou zijn als voorzitter terug te keeren.

De voorzitter bevestigt dit.

De heer de Lange (Ned. Indië) acht dit een reden om voor dit bestuursvoorstel te stemmen, in de hoop, dat hiermede een voor alle partijen aanvaardbare oplossing zal zijn verkregen.

De voorzitter doet dan tot stemming over het bestuursvoorstel overgaan.

Het resultaat is, dat uitgebracht worden 116 stemmen :

vóór : 75

tegen : 41

De voorzitter constateert, dat de voor statuten-wijziging noodzakelijke meerderheid van drie-vierden der uitgebrachte stem-

men niet is behaald en dat het voorstel dus niet is aangenomen.

Spreker brengt nu in stemming het door ir. Adriaanse ingediende voorstel van Midden-Java.

De heer de Lange (Ned. Indië) betreurt het, dat door den gang van zaken de kwesties een weinig scherper gesteld worden dan wenschelijk is. Nu het bestuursvoorstel niet is verwezenlijkt kunnen worden, meent hij te moeten stemmen voor het Midden-Java voorstel.

Ir. Lammers (Prov. Oost-Java) verklaart ook, dat nu het bestuursvoorstel tot zijn spijt is gevallen, hij voor het Midden-Java voorstel zal stemmen.

Ir. Heida (Gem. Soerabaja) sluit zich hierbij aan.

Het resultaat der stemming is, dat uitgebracht worden 117 stemmen.

Vóór: 112

Tegen: 5

De voorzitter constateert, dat het voorstel zooals het door de vertegenwoordiger van Midden-Java is gedaan, is aangenomen.

Ir. Lammers (Prov. Oost-Java) vraagt, of er na deze beslissing geen kans is, dat de afgetreden N.I.V.W.-voorzitter op zijn besluit zou willen terugkomen en de leiding weer aanvaarden. Nu de algemeene vergadering getoond heeft het eens te zijn met het principieele bezwaar van Kol. Stadius Muller, betreffende de koppeling van contributie-verleening aan de statutenwijziging, zou hij mogelijk over de rest van zijn bezwaar, n.l. dat in de algemeene vergadering nu niet namens den Wegerraad gestemd kan worden, willen heen stappen. De Prov. Oost-Java zou dit zeer op prijs stellen.

De voorzitter kan hierop niet aanstonds antwoord geven.

De heer de Lange (Ned. Indië) sluit zich geheel aan bij het door ir. Lammers gesprokene.

De heer Nederburgh (Prov. West-Java) zegt, dat ook de Prov. West-Java het op prijs zou stellen als Kol. Stadius Muller weer de leiding zou willen aanvaarden.

Ir. Adriaanse (Prov. Midden-Java) sluit zich hierbij aan.

De voorzitter meent onder deze omstandigheden goed te doen niet tot verkiezing van een nieuwen NIWV-voorzitter en ondervoorzitter over te gaan, maar het eenstemmig verzoek der vergadering bij Kol. Statius Muller voor te brengen.

Spreker wijst er op, dat thans over het belangrijkste der statutenwijzigingsvoorstellen — dat betreffende het stemrecht — principieel beslist is. In de behandeling is bijna voortdurend de aandacht gevestigd geweest op art. 8 lid 4, betreffende het stemrecht. Spreker meent, dat de wijzigingen in beide overige door de Provincie voor verandering voorgedragen artikelen zeker weinig tegenkanting zullen vinden.

De vergadering gaat principieel met deze wijzigingen accoord.

De voorzitter wijst er dan op, dat behalve een principieele beslissing ook een doelmatige redactie van het voorstel gewenscht is. Het bestuur beveelt daartoe de volgende bewoordingen aan. Gelezen worde:

Art. 7

1. *Het bestuur der Vereeniging heet „Wegenraad”. De Wegenraad bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter en een bij reglement te bepalen aantal leden, gekozen uit deskundigen op eenig onderdeel van het terrein der werkzaamheden der Vereeniging. De wijze van verkiezing, welke door de leden der Vereeniging geschiedt, de bevoegdheden en de verplichtingen van den Wegenraad worden geregeld bij reglement.*
2. *De Vereeniging heeft een secretaris-penningmeester, die tevens aan den Wegenraad is toegevoegd als secretaris, doch geen lid van dit college is.*
3. *De voorzitter, de ondervoorzitter en de secretaris-penningmeester vormen tezamen het dagelijksch bestuur der Vereeniging, dat met de leiding der loopende zaken belast is.*

4. *De Vereeniging wordt in en buiten rechten vertegenwoordigd door den voorzitter of ondervoorzitter en den secretarispenningsmeester, dan wel bij ontstentenis of afwezigheid door hun bij reglement aangewezen vervangers.*

Art. 8 lid 4.

4. *Stemrecht hebben de vertegenwoordigers der gewone leden, alsmede de voorzitter en de ondervoorzitter van den Wegenraad of hun vervangers.*

Aan art. 5 lid 1 toe te voegen zinsnede :

Dit geldt niet voor die lichamen, welke tevoren het lidmaatschap door royeering of wegens wanbetaling hebben verloren ; over hun toelating wordt door den Wegenraad beslist.

De voorzitter wijst er op, dat deze redactie geheel in den geest is der genomen beslissing, doch de samenstelling van art. 7 daardoor verbeterd wordt.

De vergadering keurt deze redactie goed.

De voorzitter herinnert er aan, dat bij het verzoeken om goedkeuring van statuten door de Regeering het Dept. v. Justitie het soms noodig acht ondergeschikte redactioneele wijzigingen aan te brengen. Ten einde bedoelde goedkeuring vlot te doen verlopen, verzoekt spreker de vergadering aan het dag. bestuur machtiging te willen verleen en zulke wijzigingen aan te brengen.

De vergadering verleent deze machtiging.

De heer de Lange (Ned. Indië) vestigt nog de aandacht op art. 5 lid 3 in verband met art. 4 sub d der statuten. Spreker meent, dat hier geen goede overeenstemming bestaat en beveelt aan, dat men deze kwestie mede onderzoekt nu toch de statuten gewijzigd moeten worden.

Voorts merkt spreker op, dat er na de plaats gehad hebbende statutenwijziging waarschijnlijk ook corresponderende veranderingen in het huishoudelijk reglement noodig zijn.

De voorzitter stemt toe, dat in de door den heer de Lange genoemde artikelen het juiste verband ontbreekt. Waar het hier een ondergeschikt punt betreft, stelt spreker voor, dat de algemeene vergadering het dag. bestuur machtigt de beide door den heer de Lange aangewezen leden met elkaar in overeenstemming te brengen.

De vergadering verleent deze machtiging.

De voorzitter deelt verder mede, dat de Wegenraad aanbeveelt om de veranderingen in het huishoudelijk reglement, die door de statutenwijziging noodig zijn geworden, te zamen met eventueele andere wenschelijke verbeteringen in den loop van dit jaar door den Wegenraad te doen voorbereiden en het resultaat aan de algemeene vergadering van 1937 voor te leggen.

De vergadering gaat hiermede accoord.

De voorzitter constateert, dat dan hiermede de statutenwijziging is afgehandeld.

Spreker komt dan tot punt 7 der agenda: de rondvraag, en verzoekt de aanwezigen als zij in het belang der vereniging iets naar voren wenschen te brengen, dit te doen.

De vergadering heeft geen opmerkingen.

De voorzitter stelt dan voor te pauzeeren en daarna ir. Happé te verzoeken zijn voordracht te willen houden.

P a u z e.

De voorzitter geeft na de pauze het woord aan ir. P. L. E. Happé, hoofdingenieur van den Prov. Waterstaat van Midden-Java tot het houden van zijn voordracht over:

Wijziging van inzichten in wegconstructies onder invloed der tijdsomstandigheden. *)

Ir Happé deelt mede e.e.a. te willen bekendstellen over in het voormalige 1ste district van den Prov. Waterstaat van Midden-Java gebezigde wegconstructies, die eenigszins afwijken van de gebruikelijke. Deze constructies vonden feitelijk haar oorzaak in den drang tot goedkooper werken en kunnen dus in zooverre beschouwd worden als te zijn ontstaan onder invloed der malaise.

Spreker vangt aan met er op te wijzen, dat z.i. goede kalksteen een zeer bruikbaar materiaal is voor verhardingen, die geasphalteerd worden. Dat de mindere vastheid van de kalksteen zou leiden tot verbrijzeling er van (onder de asphaltheid) door de voertuigwielen heeft spreker niet waargenomen, terwijl het anderzijds een voordeel is, dat het asphalt zich uitstekend aan de kalksteen hecht. Ten slotte levert de kalksteen onder het walsen door gedeeltelijke vergruizing der steenstukken een uitmuntend vulmiddel.

Dit brengt spreker op de behandeling van het vulmiddel in gewalste verhardingen. Hij ziet hierin een der belangrijkste factoren voor het zich al of niet goed houden der asphalt-afdekking van den weg. Naar zijn ervaring wordt het asphalt ten sterkste aangetast door kleibestanddeelen. Men zal er dus voor moeten waken, dat als vulmiddel klei gebezigd wordt, dat de asphaltheid kan aantasten. Ook kan hetzelfde plaats vinden, als de klei van den ondergrond door de verharding omhoog geperst wordt en zoo met de asphalt-afdekking in aanraking komt.

*) Deze voordracht wordt in extenso, gepubliceerd in het tijdschrift „De Ingenieur in Ned. Indië”. Een overdruk daaruit zal aan de leden worden rondgezonden.

Spreker meent, dat als men een slecht vulmiddel onder de asphalthuid heeft, zelfs de beste draineering van den weg weinig nut heeft. Heeft men daarentegen een geeigend vulmiddel in de slijtlaag onder de asphalthuid, dan zal een slechte afwatering betrekkelijk weinig kwaad doen.

Spreker behandelt dan de kwestie der drukoverbrenging door de wegverharding op den ondergrond en ontwikkelt daarbij de zienswijze, dat de verharding als een alzijdig ondersteunde plaat moet worden beschouwd. Zijn berekeningen leiden hem vervolgens tot een oriënteerende formule voor het bepalen der noodige verhardingsdikte, n.l.

$$h = 0,16 p^{2/3}, \text{ waarin:}$$

h = verhardingsdikte in cm.

p = wioldruk in kg,

welke formule onafhankelijk van de grondsoort toegepast kan worden.

Wil dit mogelijk zijn, dan moet de verhardingsplaat behalve druk-, ook trek- en schuifspanningen kunnen opnemen. Aan het walsen van een dergelijke plaat moet veel zorg besteed worden en een goed bindmiddel is daarbij wenschelijk. Spreker beveelt daartoe kalksteengruis aan en bespreekt uitvoerig zijn ervaringen met kalksteen in de verharding. Deze waren als regel zeer goed. Tevens wordt zoo het voordeel verkregen, dat een goede dichting der poriën in het steendek wordt verkregen en aldus klei uit den ondergrond belet wordt op te stijgen.

Ten slotte behandelt spreker het gebruik van brokstukken oud asfaltdek. Hiermede werden zeer uiteenlopende resultaten verkregen, hetgeen spreker o.a. in verband brengt met aan deze brokstukken gehechte kleideelen, die het asfalt benadeelen.

De voordracht wordt verduidelijkt door een groot aantal monsters van verschillende door spreker besproken constructiewijzen, welke hij ter vergadering demonstreert.

Deze boeiende voordracht wordt met groote aandacht aangehoord en spreker met hartelijk applaus voor zijn rede beloond.

Na afloop er van worden uit de vergadering nog eenige vragen om toelichting gesteld, waarop spreker antwoordt.

De voorzitter zegt daarop ir. Happé namens de aanwezigen hartelijk dank voor zijn voordracht, die aan alle aanwezige wegentechnici nieuwe belangwekkende gezichtspunten heeft voorgelegd.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter dan om 12.30 de vergadering met een woord van dank aan de aanwezigen voor hun opkomst en belangstelling.

